

Socialdemokratin och Parisfördragen

Tysklands socialdemokratiska parti motsätter sig enligt antagna beslut fortfarande Parisfördragen om tysk upprustning och anslutning till Atlantpakten, och man kan utgå från att partiet vid den stundande ratifikationsdebatten kommer att gå på denna linje. Partiets motivering har i stort sett varit densamma sedan frågan om en Europarmé väcktes för fyra år sedan. Man vill icke neutralisera av Tyskland; man utgår från att Tyskland — Västtyskland eller ett eventuellt enat Tyskland — skall ha rätt att rusta upp och frihet att ingå allianser. Vad socialdemokratin hävdar är att Adenauers program omöjliggör ett tyskt enande. I en nyligen skriven artikel anförde Ollenhauers närmaste man, Carlo Schmid, "att förbundsrepublikens oupp-lösliga infogande i Atlantblocket måste förstöra de obetydliga möjligheter som ännu finns för att ryssarna skall gå med på fria val i hela Tyskland — den enda vägen att återställa Tysklands enhet i fred och frihet". Ty om Adenauers politik segrar, är det otänkbart att Ryssland skulle godta ett tyskt enande; detta vore detsamma som att överföra Östtyskland till det fiendliga blocket. Det sägs också ofta att Parisfördragen i själva verket bygger på tanken att en definitiv uppdelning av Tyskland är ofrånkomlig; man hänvisar bl. a. till uttalandena av Mendès-France, som möjligen kan tolkas som ett erkännande av uppdelningens oundviklighet.

I vissa hänseenden är denna tankegång väl förståelig. Att Tysklands anslutning till Parisfördragen skulle befördra tysk enighet, som Adenauer och hans anhängare påstår, genom att möjliggöra en kraftutveckling som skulle förmå Ryssland till eftergifter förefaller ytterligt osannolikt, såvida man inte utgår från att ett ryskt samtycke till fria val i östzonen och ett enat Tyskland skulle framvingas genom krigshot — och från en sådan aktion tar alla avstånd både i och utanför Tyskland. Men den avgörande frågan är om några som helst möjligheter till Tysklands enande föreligger, utom på mycket lång sikt, vare sig enligt socialdemokratin eller Adenauers linje. Det är ett hårt faktum att ett realistiskt svar på denna fråga måste bli nej.

Det finns ingen som helst anledning att anta att ryssarna är beredda att ge upp Östtyskland om Västtyskland skulle säga nej till Parisfördragen. Berlinkonferensens fiasko för bortåt ett år sedan klarlägger detta förhållande, som för övrigt kan sägas ligga i sakens natur. Ett enat och fritt Tyskland skulle efter all sannolikhet bli lika överväldigande antikommunistiskt som Västtyskland; ett sådant Tyskland skulle rusta upp, och det bleve i realiteten Rysslands motståndare. Ryssarna skulle vara bra lättlurade om de gav upp Östtyskland i hopp om att därmed vinna tyskarnas bevägenhet. Läget på denna punkt är så klart att den socialdemokratiska oppositionen mot Parisfördragen får ett starkt drag av taktisk finurlighet och spegelfaktori. Det är väl känt att många ledande socialdemokrater i själva verket står kritiska till partiledningen; det är betecknande att tanken att på något sätt sabotera Parisfördragen, sedan de väl en gång beslutats, under den senaste tiden avvisats av en rad ledande socialdemokrater, bland dem också Carlo Schmid.

Vid internationalens konferens i Amsterdam i slutet av december uttalade de socialdemokratiska delegationerna

från alla länder sin anslutning till Parisfördragen, med två undantag: Tyskland och Sverige. Det är tydligt att de svenska motiven till avvisandet av upprustningstanken delvis är helt andra än de tyska. Utrikesminister Undén antydde för ett år sedan att ett neutralt Tyskland kunde vara av värde; han tänkte sig tydligen — i anslutning till tidigare underliga uttalanden — att Tyskland och Sverige såsom en neutral zon skulle minska friktionen mellan de båda stora maktblocken. Det vore farligt att låta Västtyskland rusta upp, ytrade den svenske delegaten i Amsterdam. Tror verkligen de svenska socialdemokraterna att Tyskland, enat eller ej, skulle följa Sverige i fråga om isolationism och samtidigt underlåta att bygga upp ett tyskt försvar? Det är i så fall helt verklighetsfrämmande föreställningar, men de tjänar tydligen i detta fall såsom ett slags ideologiskt bindemedel mellan tysk och svensk socialdemokrati. Det är inte lönt att stanna vid andra än mer orimliga argument som framförts från detta håll, såsom då legationsrådet Länth i Morgon-Tidningen — efter sin vistelse i Ryssland för nära tjuu år sedan ofta beskriven som Rysslandsexpert — förklarar att "ingen av dem som larmar om det ryska hotet, Europas enhet och den 'fria världens' säkerhet har det ringaste intresse för att försvara Europa". Det kan med säkerhet antas att Parisfördragen ratificeras om ett par veckor i Bonn. Västtyskland gör därmed en stor insats för tryggheten av sin egen och de demokratiska staternas säkerhet; möjligheterna att ena Tyskland blir genom detta beslut varken större eller mindre — de är för den tid vi kan överskåda obefintliga.